

Kirken i Oslo

-for kropp og sjel

Kirkelig fellesråd i Oslo
DEN NORSKE KIRKE

2019

Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO)

Kirkeverge: Robert Wright
Ass. Kirkeverge: Tore N. Forset

Leder: Eilev Hegstad
Nestleder: Liv Marit Dørum

På sidene 28-29 finner du navn og bilde på alle som er valgt inn i fellesrådet.

Fellessrådets administrasjon,
post- og besøksadresse:
Akersbakken 32, 0172 Oslo

Felles sentralbord for alle
menigheter 23629000

post.kfio.oslo@kirken.no

kirken.no/kirkeneioslo

Kirken i Oslo - 2019

Ansvarlig redaktør:
Robert Wright

Redaksjon:
Finn Folke Thorp
Knut-Anders Løken

Foto og tekst:
Finn Folke Thorp der ikke annet er
angitt.

Grafisk design:
Frode Fjellberg
Trykk: Frode Fjellberg AS
Opplag: 3000 eks.

Distribueres til samtlige menigheter
i Oslo og aktuelle samarbeidspartnere.

Kirkelig fellesråd i Oslo
DEN NORSKE KIRKE

Danserne på Skøyen slår an tonen for våre temasider om kropp og sjel.

s. **4-5**

Grønland kirke 150 år.

s. **16-18**

Droner har blitt et viktig verktøy når en kirke skal renoveres.

s. **20-21**

Kirke-Kjersti ble et begrep da hun besøkte 52 kirker på ett år.

s. **22-23**

Innhold 2019

Tema: Kropp og sjel	4-15
Livets dans på Skøyen	4-5
Flyktningfotball på Fagerborg	6-7
FredagsPOWER i Holmlia.....	8-9
Tjener både kropp og sjel.....	10-11
Trim og vær glad på Nordstrand	12-13
Sporty Bøler	13
-Vi er ikke sofaspeidere!.....	14-15
Grønne menigheter.....	15
En koloss til Guds ære	16-18
Folkets ønskekonsert	19
Kongelig besøk i kirken	19
Kirken sett fra himmelen.....	20-21
Èn kvinne, 52 kirker, ett år	22-23
Prester om kropp og sjel	24-26
Eilev Hegstad, nyvalgt leder av rådet.	27
Fellessrådet.....	28-29
«Folkehelse gir sjelefrelse»	30-31

Tema: Kropp og sjel

Menighetene i Oslo har et allsidig tilbud, både for kropp og sjel. Aktivitetene spenner fra bordtennis og fotball, til speiderarbeid, bønnevandring og yoga. S 4-15

KIRKEVERGEN HAR ORDET:

Kirken i Oslo – for kropp og sjel

De siste årene har vi prøvd å fortelle om verdenen, og ikke minst de bevilgende myndigheter, at Kirken er mye mer enn søndag klokken 1100. Vi er en kirke for alle mennesker i denne byen, medlem eller ikke medlem. Vi vil være en kirke for både kroppen og sjelen. Imponerende mange menigheter har tilbud som aktiviserer unge og gamle kropper, syke og friske, trente og utrente. Det er en del av vår oppgave som folkekirke, og det er hovedtema i årets utgave av Kirken i Oslo. «Folkehelse er sjelefrelse» ble lansert som et slagord da Østmarkskapellet ble innviet for over 60 år siden. Det tror jeg kunne være et godt slagord for hele kirken i dag.

Fordi vi er og vil være noe for hele mennesket i alle livets faser, er folkekirken så mye mer enn et trossamfunn. Vi burde vært inne på mange av kommunens budsjetter. Sport, kultur, omsorg, miljøvern, samtale, fellesskap... og tro. Vi bygger all vår virksomhet på troen på den treenige Gud. Vi ønsker å formidle lys og fremtidstro til alle mørke kroker av byen vår.

Vi holder dørene åpne for de som tror, ikke tror eller tror på noe helt annet. I Høybråten, Fossum og Stovner menighet i Groruddalen er muslimsk ungdom aktivt med i menighetens aktiviteter. I Fagerborg menighet spiller kristne og muslimer fotball sammen hver uke. Det finnes mange eksempler, fordi det er sånn kirken i Oslo vil være. «Minoritetar trampar vi ikkje på, men vi beskyttar dei og tek dei inn i vår felles menneskelighet», sa biskop Kari Veiteberg i sin tale på årets kirkemøte.

Vi håper at du opplever at Kirken i Oslo er dette for deg. Det er vårt oppdrag.

God lesning!

Kirkeverge Robert Wright

Tema: Kropp og sjel

Kirken i Oslo er et svært aktivt møtested for alle aldersgrupper. Menighetenes mangfold viser seg også i mange aktiviteter som har et fysisk eller sanselig element. Disse aktivitetene kan du lese om på de neste temaside, s 6-15.

Livets dans på Skøyen

-Velkommen til dåp- og dansegudstjeneste i Skøyen kirke, hilser kapellan Eva Klokkerud. Dansere fra Step Studio svinger seg med florlette steg i hvite tyllkjoler til melodien «Lykkeliten». -Når vi tar i bruk dans i gudstjenesten er det et annet språk som tas i bruk, det kan snakke til noe annet i oss enn det ordene gjør, forklarer Eva.

Som utsendt reporter for «Kirken i Oslo» tror jeg det er mulig å okkupere en ekstra stol i kirkerommet. Men det går ikke. Skøyen kirke er smekkefull av dåpsfolk, dansere og andre kirkegjengere denne søndagen. Det er fristende å bruke «Livets dans» i overskriften, selv om Edvard Munchs maleri har tyngre og mørkere undertoner enn den lyse dansen i Skøyen. Men denne dansen bærer også med seg en alvorlig tone.

Kombinere dans og dåp

-Vi kan tenke at livet er som en dans, sier Eva Klokkerud. -Dansen er et livsløp med variasjoner og svingninger. Livet byr opp til dans, både glade, lette, vanskelige og tunge danser. I dansen kan vi kjenne igjen følelser, bevegelser og stemninger. Derfor er det så fint å kombinere dåp, som markerer begynnelsen på et nytt liv, og dans, mener Eva.

Danseglede har også rom for det vare og det sanselige.

Dans i kirken hver dag

Danseskolen Step Studio leier lokaler i kjelleren under kirken. -De har inngått et tett og godt samarbeid med menigheten og deltar på flere gudstjenester og trosopp-læringstiltak i året, forteller Birgit Johanne Wirgenes, daglig leder i Skøyen menighet. Hver dag er det mellom 100 og 150 barn og unge innom kirken for å gå på dansekurs. -Og da slår foreldrene seg gjerne ned i kaféen Kaffebønner, som er åpen hver dag og har blitt et populært samlingssted i lokalmiljøet, sier Birgit.

Kapellan Eva Klokkerud kombinerer gjerne dåp med dans.

Skøyen-modellen

-Hver søndag har vi familiedans, og så kan de som vil bli med å feire gudstjeneste etterpå. Det er flott hvordan dansen kan bli innlemmet i gudstjenesten, mener den daglige lederen. -Vi leier også ut til yoga-grupper, og leietagerne deltar ofte på dugnader i kirken. Det er en modell vi har arbeidet etter her i Skøyen, vi knytter kontakt mellom kirke og lokalmiljø ved at Step Studio, Kaffebønner og andre får drive sin virksomhet her, forklarer Wirgenes.

Danseglede

Det er danselærer Celine Clasen som driver Step Studio. De har holdt til i Skøyen kirke i to år, og de er glade for det gode samarbeidet med menigheten. Step Studio ønsker dansere i alle aldre velkommen til sine kurs. -Det viktigste er å skape dansegleder, sier Celine. Det er en helt spesiell søndag for henne. Hun sitter ikke bare på første rad for å følge de ulike dansegruppene som opptrer, hun bærer selv et barn til dåpen og livets dans i Skøyen kirke.

Danseskolen Step Studio leier lokaler i Skøyen kirke, og er et populært innslag når de deltar i kirkelige sammenhenger.

Fotball-laget til Fagerborg menighet av på Frigg-feltet på Majorstuen.

Solen skinner over Frigg-feltet på Marienlyst. Hver onsdag samles flyktninger og frivillige i Fagerborg menighet for å spille fotball. –Målet er at de skal bli kjent med nordmenn og få venner i lokalmiljøet, sier diakon Gunn Iren Tangen.

Sigurd Kristoffersen er kaptein på laget og primus motor. –Han er helt fantastisk med flyktningene, sier Gunn Iren, og vi overlater ordet til Sigurd: –Jeg fikk høre at Fagerborg menighet etterlyste aktiviteter for flyktninger og ville starte opp med fotball. Jeg fikk med meg to ledere og en stor gjeng frivillige fotballspillere. Mange av dem er aktive i F2, som er et felleskap for studenter og unge voksne i Fagerborg kirke.

Hver onsdag året rundt

Det er mellom ti og tyve flyktninger som møter opp, og nesten like mange frivillige nordmenn. I løpet av tre år har femti flyktninger vært aktive. – Fotball er en flott måte å få

Diakon Gunn Iren Tangen er initiativtaker og gjør det meste bortsett fra å spille fotball.

nye venner på, sier Sigurd. –Det eneste som stopper oss, er hvis det er for mye snø. Og en onsdag i måneden drar vi på menighetshuset og spiser pizza og ser fotball på tv.

Mange flyktninger ble bosatt i menigheten

For tre år siden kom det store flyktningestrømmer over Middelhavet for å søke asyl i Europa og Norge. Flere av dem som kom til Oslo ble bosatt i Fagerborg sokn og bydelene Sankt Hanshaugen og Frogner. –Menigheten og diakoniutvalget så at vi måtte ha tilbud til denne gruppen for å integrere dem i lokalmiljøet, sier Gunn Iren.

Fotball, besøkshjem og språkkafe

–Vi kontaktet administrasjonen i bydelene, og sa at vi ønsket å etablere et fotballtilbud og besøkshjem, forteller Gunn Iren. Besøkshjem er norske hjem som tar et spesielt ansvar for å innføre en eller flere flyktninger i den norske kulturen. Antall besøkshjem varierer. –Vi har hatt opptil syv hjem samtidig, opplyser Gunn Iren.

Samarbeider med bydelene

–Responsen var svært god fra bydelene og kommunen, og vi har fått økonomisk støtte til å kjøpe inn fotballutstyr, pizza og annet, sier Gunn Iren. –Vi inngikk avtale med

Flyktning-fotball på Fagerborg

Sigurd Kristoffersen (t.h.) har gode medledere i Ellen Gryting og Lars Sjølli Grimstad.

Bare snø kan stoppe fotballen på Frigg-feltet.

Fotballklubben Frigg om at vi kan spille på deres baner. Det er også bydelene som formidler kontakten mellom oss og flyktningene, forteller den dedikerte diakonen.

Flyktningene stiller opp for menigheten

–Flere av flyktningene er muslimer. Andre er kristne og tilhører koptiske, ortodokse og katolske kirkesamfunn. –Men vi vil gjerne at fotballgjengen skal kjenne tilhørighet til menigheten vår. Det ordentlig moro når flere av dem stiller opp på menighetens lag til Holmenkollstafetten, smiler Gunn Iren Tangen.

FredagsPOWER i Holmlia

Ingrediensene er: bordtennis, biljard, shuffleboard og fotballspill. Legg til 20 barn fra 10 til 14 år, en pizzakokk, en kateket, en ildsjel og noen foreldre. Da får du FredagsPOWER i Holmlia kirke.

Johan Hake er sjefen og ønsker alle 5. til 8.-klassinger som strømmer inn kjelleren til Holmlia kirke velkommen. I dag er det rigget til med bordtennis- og biljardbord og mye annet. Det er klart for turnering. Alle stiller seg opp på en lang rekke, forteller hva de heter og blir delt i to lag, A og B. Johan går igjennom reglene, men dem kan de fleste. Her er det mange som kommer hver gang det er FredagsPOWER.

Luftgevær og POWER-prat

FredagsPOWER er et tilbud for tweens, og det er Holmlia menighet i samarbeid med KFUK-KFUM som inviterer. Programmet kan variere litt. Neste gang er det luftgeværskyting. Men noe er fast. Det er digg mat og «radar» i kirkerommet. Da tar de en POWER-prat og snakker om Gud og mennesker.

Tweensa bestemmer menyen

-Tweensa bestemmer selv menyen, og så lager jeg maten, forteller Per Kristian, som er en av lederne. I dag er det bestilt pizza, og han lager dem fra grunnen. - Denne sesonger er det ingen med allergier, så dette er enkelt, smiler Per Kristian og kjevler i vei.

Flest pappaer

En til to fredager i måneden er det FredagsPOWER. –Det nytter ikke med noen andre ukedager. Mandag til torsdag er alle opptatt med organisert idrett og andre aktiviteter, forteller en av pappaene. Det er i det hele tatt flest pappaer som er med på FredagsPOWER. Mange av dem er med i turneringen. Ingen tvil om at dette er moro for både voksne og store barn. FredagsPOWER-stemningen er til å ta og føle på; her er det viktigere å være med enn å vinne.

RADAR

Hver FredagsPOWER avsluttes med RADAR. Radar er et godt navn, det er en måte å fange viktig innhold på. –Da samles vi i kirkerommet og har en fortelling eller andakt og en god POWER-prat, forklarer Eivind. Han er kateket og ansatt i nabomenigheten Hauketo-Prinsdal. I dag er det hans tur til å innlede samtalen. –Jeg har jeg bestemt meg for å snakke om den bortkomne sauen, som det står om i både Matteus- og Lukasevangeliet, forteller Eivind. Og det er en fin fortelling, for alle er med og alle er like viktige når det er FredagsPOWER i Holmlia kirke.

Felix, Grethe Sofie, Mathias og Nora viser POWER i Holmlia kirke. Per Kristian Kivle lager pizza, mens Johan Hake er POWER-sjef.

Endre Olav Osnes – prest på Oppsal og fotballkommentator på TV2:

Tjener både kropp og sjel

Av Knut-Anders Løken

Kropp eller sjel – det har aldri vært et valg for kapellanen i Oppsal kirke. Endre Olav Osnes har alltid prioritert begge deler, spilt fotball og studert teologi, og nå klarer han å takle en unik dobbeltrolle, som fotballkommentator og prest.

-Det kan fort bli litt helgetungt, forteller Endre. – Det er gjerne i helgene det skjer, både på fotballbanen og i kirken. Jeg husker spesielt den helgen da jeg kommenterte fotballkamp lørdag kveld, så var det gudstjeneste neste formiddag, på ettermiddagen spilte jeg kamp i 2. divisjon, så var det tilbake til kveldsgudstjeneste og etterpå skulle jeg kommentere en kamp i den italienske serien. Dette ligger heldigvis en tid tilbake, nå har jeg funnet en bedre balanse.

Endre har fulgt sine drømmer, og har nådd sine mål. Han kom fra en sporty familie som også var ivrige kirkegjengere, og som mange norske gutter hadde han en proffdrøm som liten. – Jeg kom et stykke, fikk spille 2. divisjon for Kjelsås, og det var et stort øyeblikk da vi slo ut Vålerengen i en cupkamp. Men proffdrømmen la jeg nok fra meg i junioralder. Så hadde jeg

heldigvis en annen guttedrøm, å bli TV-kommentator, og da Canal+ plutselig fikk rettighetene til spansk og italiensk fotball, dro jeg på en audition. Nå har jeg fått en god ordning. Som prest i 70% stilling skal jeg klare å kommentere 60-70 kamper i året. De fleste kampene kommenterer jeg fra studio i Oslo eller Bergen, men det kribler litt ekstra når jeg drar over til England for å kommentere Premier League.

Endre Olav Osnes demonstrerer en «zlatan».

Halve gata gikk i kirken

Endre er oppvokst i en litt spesiell gate, Dalbakkveien, som ved en tilfeldighet har blitt adresse for mange teologer. – Da jeg var barn gikk halve gata i kirken, som var Søndre Skøyen kapell. Men det hendte også ofte at vi tok turen til Nordmarkskapellet. Jeg gikk videregående på KG, og foreldrene mine var aktive i Normisjon, så jeg er oppflasket med kristne ungdomsleire, både der og senere i KRIK (Kristen Idrettskontakt). Siden ble det kristendom grunnfag på bibelskolen i Grimstad før jeg gikk videre til MF. Jeg tok meg også tid til et år på NIH, for å ta idrett grunnfag, og det er faktisk det beste året jeg har hatt. Jeg fullførte presteutdannelsen, men skjønte at jeg ville ha med idretten videre.

Så dukket det opp en sjanse, nærmest skreddersydd for Endre: - Rønningen folkehøyskole tilbød meg en stilling som prest og fotballtrener – det kunne vel ikke passe bedre! – og det var til den stillingen jeg ble ordinert.

Fotballspråk i Bibelen

I den jobben fikk Endre god anledning til å kombinere sine to arenaer. Som kapellan i Oppsal er han nå tilbake på hjemlige trakter, og også der blir fotballen et møtested for menigheten, spesielt i konfirmantarbeidet. Men er det like naturlig å trekke inn Bibelen når han kommenterer for TV2?

-I begge roller handler det om språk, og jeg er opptatt av språket og jakten på de rette ordene. Jeg prøver ikke å være teolog som fotballkommentator, men folk tenker kanskje ikke på at mange vanlige uttrykk har sitt opphav i Bibelen, at ord som sydebukk og gullkalv - eller en uriaspost – også er en naturlig del av fotballspråket. I TV 2 har vi et godt faglig miljø, også når det gjelder det språklige. Hvis vi drar metaforbruken for langt, får vi raskt begrunnede tilbakemeldinger fra redaktøren. Det kan også gjelde bibelsitater – hvis de skulle være malplassert.

Som prest har Endre funnet mange kloke ord i Bibelen, og overføringsverdien til fotball er tydeligvis større enn man skulle tro. Han forklarer oss hvordan uttrykket «ny vin i nye vinsekker», også kunne beskrive landslaget til Nederland, den gang en trener klarte å få laget til å fungere som nye vinsekker rundt en ny spiller. Ganske fiffig forklart, og han er på trygg teologisk grunn – slik vi tolker evangeliene etter Lukas og Matteus, der sitatet er hentet fra.

Sognepresten går forbi

Under intervjuet i Oppsal kirke kommer sognepresten forbi, og han forteller spontant at Endre kan være en fantasirik språkbruker, også når han står på prekestolen: «Han sier ikke noe gæærn't, men han sier det annerledes» sier sogneprest Kåre Skråmestø, som understreker

Endre stortrives i dobbeltrollen som prest og fotballkommentator.

at det er ment som en kompliment.

Med Endres bakgrunn skulle man tro at han ivrer for kirkens rolle i fysisk fostring?

-Jeg forbinder nok ikke begrepet kropp og sjel primært med trening. Jeg vil heller peke på sammenhengen mellom kirken og selve livet, at kirken tar en naturlig plass i dagliglivet. Bibelen bruker ofte et sanselig språk, og i liturgien og i sakramentene er det også sanselige elementer, helt fra dåpen hvor hånden og pannen får fysisk kontakt. I nattverden forholder vi oss til Jesu legeme, ikke bare symbolsk, men også helt konkret gjennom brød og vin. Jesus delte bord med sine disipler, og slik tenker jeg også. Kanskje hadde det vært like naturlig at en slitsom arbeidsuke ble avsluttet med en festgudstjeneste hvor hele menigheten spiste sammen, at kirken tok en helt naturlig plass i vår hverdag, som en innledning til fridagene? Kanskje søndagen heller skulle vies en messe, med kontemplasjon og bønn?

Endre snakker seg gjerne varm om dette temaet, og det er menighetenes fellesskap han tydeligvis brenner for. Han trekker fram bønnevandringen som et fint eksempel på hvordan handling, fellesskap og tro kan gå hånd i hånd. Men han gjør også en personlig innrømmelse: - Jeg er glad for at vi nå har fått dusj i kirken, slik at muligheten til en treningsøkt ligger der.

Trim og vær glad på Nordstrand

Kristine Kjenne sprer trimglede med sitt smittende humor.

-Menighet kan være så mangt, sier Jan Egil Bratlie. Han er nærmeste nabo til Nordstrand kirke og hver torsdag klokken 10.00 finner han veien til formiddagstrim i menighetssenteret. –Nå kommer det en mann til, tenkte Jan Egil, da han så skribenten fra Kirken i Oslo. Men nei, han blir alene med damene denne torsdagen også, spreke damer som kan ta pusten fra noen og enhver.

–Bra, roper Kristine. –Tøy ut, vri på hoftene, rull skuldrene, knebøy og så rister vi løs. Trimgjengjen på Nordstrand følger lydige instruksjonene fra idrettspedagog Kristine Kjenne. Svetten renner og hjertepumpene går. –Det skal være tungt, sier Kristine. Hun kaster et våkent blick på et par av damene på venstre side. –Ikke lat som det er tyngde enn det er...ta i... Damene ler. Man blir gjennomskuet av Kristine hvis man prøver seg.

Vi klarer mer enn vi tror

–Dette er det morsomste og viktigste jeg gjør, forklarer Kristine. Hun har bachelor i fysisk aktivitet og ernæring og vet hvor viktig det er å holde seg i form. Det er flest pensjonister i gruppen, men også en del yngre, som har mulighet til å bruke en formiddagstime på menighetssenteret. –Her er alle velkommen, og alle

klarer mer enn de tror, smiler Kristine og ber Margareta demonstrere «planken» for de andre deltakerne. – Perfekt, og så skal vi avslutt med push ups, vi må ikke glemme de skrå magemusklene, avslutter Kristine.

Hyggelig å trimme sammen med noen

–Jeg har hatt et infarkt, så dette er veldig bra for meg, forteller Jan Egil Bratlie. Og så er det så hyggelig å trimme samme med noen. Veldig bra at menigheten har dette tilbudet. Det hender jeg er med på noen dugnader her, og så lager de medarbeiderfest for alle oss som stiller opp. De er flinke i kirken, mener han. –Bare se på tilbudet til barn og ungdom og så all musikken da, sier

Morsomme øvelser for alle aldre.

–Det er så hyggelig å trene sammen med noen, sier enslig hane i kurven, Jan Egil Bratlie.

en fornøyd Jan Egil før Kristine kommanderer ham ned i knestående.

En viktig møteplass i lokalmiljøet

Flere av de ansatte i Nordstrand og Ljan menigheter pleier å delta på formiddagstrimmen. I dag er trosopp-læringsleder Marianne Fraser Lende ivrig mosjonist.

Diakon Ingun er alltid med, men er bortreist i dag, forteller Marianne. –Jeg burde nok vært med jeg og, ler kapellan Åse Maria Haugstad, men i dag er det ting å gjøre på kontoret. –Vi synes det er viktig å ha et lavterskeltilbud som formiddagstrimmen. Det er en viktig møteplass for mange. Helse og trivsel er god forebygging for både kropp og sjel, slår kapellannen fast.

Sporty Bøler

Bøler menighet tar det olympiske mottoet om «en sunn sjel i et sunt legeme» på alvor med en Sportyklubb for barn fra fem år og oppover. –Vi spiller fotball, leker og spiller spill, forteller Elise Lindtveit, daglig leder i Bøler menighet.

Yogainstruktør Charlotte Fladved leder mamma-baby-yogasamlinger i Bøler kirke. Foto: Elise Lindtveit

Uteaktiviteter er svært populært. –I vinter laget vi «flaske-baner» i snøen med hopp, svinger og tunneler, sier Elise. –Først spiser vi middag sammen, har en fellessamling i kirke, før vi går ned i ungdomsrommet eller ut i naturen for å være aktive.

Mandager inviterer Bøler menighet babyer med mammaer til yoga. Da er det styrking og strekking av muskler som brukes til amming og bæring. Etterpå spiser de lunsj sammen. Flere menigheter i Oslo har nå yoga-tilbud og ser at yoga kan brukes i en kristen sammenheng på linje med bønn, faste og meditasjon.

Det viktigste er ikke å vinne, men å delta

Visste du at det olympiske mottoet første gang ble sagt av en prest? I 1908 reiste den amerikanske biskopen Eithelbert Talbot til London på en konferanse for anglikanske prester. Konferansen falt sammen med de fjerde olympiske leker som ble arrangert i London. Det ble holdt en gudstjeneste for deltagerne i St. Paul's Cathedral, der biskop Talbot formulerte de kjente ordene. Hvilken tekst han prekte over, er ikke kjent. Grunnleggeren av de moderne olympiske leker, Pierre de Coubertin, var tilstede i katedralen. Han la ordene på sitt hjerte, gjentok dem under OL i Stockholm fire år senere og gjorde dem til et olympisk motto.

-Vi er ikke sofaspeidere!

I speideren handler det både om sjel og kropp, speiderbønn og kano. Foto: Ris KFUK/M.

-Vi er ikke sofaspeidere, vi er utespeidere, slår speidergeneral Unni Bjerke i Ris menighet fast. På tirsdager samles barn i alle aldre til speidermøte og ulike aktiviteter. I dag står postløp på programmet.

-Patuljeførerne, som går i åttende klasse, lager postene, forklarer Unni. Linekasting og trening i førstehjelp er to av flere aktiviteter. I kirkekjelleren er det Kims lek. Det er speiderne i menigheten som får disponere den lune kjelleren. Diplomer og fotografier henger oppetter veggene i klubbværelsene, og telt henger til tørk i fyrrømmet.

Skigåing og bålbrekking

Mens "vandrerne" holder til ved kirken, driver "oppdagerne" (1. – 2. trinn) og "stifinnerne" (2. – 3. trinn) med skigåing og bålbrekking i Gaustadskogen. Det er omtrent 70 speidere som samles hver tirsdag.

-Antallet kan variere, forteller Unni Bjerke. -Det har nesten vært sånn at vi ikke har reklamert, så det ikke skal komme flere barn enn vi kan ta hånd om, sier Unni.

Ansvar og opplevelser

Speiderne i Ris er knyttet til KFUK-KFUM-speiderne. -Speiding handler om å bli utfordret til å ta ansvar, lære å samarbeide og få opplevelser for livet. Høydepunktene er hytteturer, teltturer og den store speiderleiren på sommeren, sier Unni Bjerke. -Vi må være litt fleksible når vi lager programmet. Her oppe i

I speideren lærer barn å ta ansvar, og fellesskapet gir mange fine opplevelser. Foto: Ris KFUK/M.

"Heiming-land" går sport foran alt, ler Unni. (Heming er et stort idrettslag på beste vestkant med adresse Slemdal, red.anm.)

Speiderne og menigheten

Speiderne og menigheten har flere treffpunkter i løpet av året. Vi samarbeider om et trosopplæringstiltak som heter Dragekjemperne. -Da drar vi på overnattingstur til en hytte vi har i nærheten, og så deltar vi på gudstjeneste i Holmenkollen, forteller Unni.

En fortjenestemedalje verd

Ris menighet bidrar med en deltidsstilling, utover det er det frivillige medarbeidere som driver speiderarbeidet. Unni Bjerke har vært med i flere tiår, og mange andre i familien er aktivt med som ledere. Det er tydelig at Unni har gjort seg bemerket i lokalmiljøet. -Hun burde fått fortjenestemedalje for alt hun har gjort for barn og unge hver eneste uke, sier et voksent par som passerer kirken denne tirsdagskvelden.

Unni Bjerke er uskreven general for speiderne på Ris.

Grønne menigheter

Kirken er opptatt av skaperverket, og mange menigheter i Oslo engasjerer seg i verdens miljø- og klimautfordringer.

I vinter mottok Sagene og Iladalen menighet Kirkens "Grønn pris 2019" for Klosterhagen ved Ila kirke. I hagen dyrker de urter og grønnsaker. - Nå er vi godt forsynt med råvarer til nabolagsmiddager og andre arrangementer i menigheten. Vi fikk 50.000 kroner i støtte fra Sagene bydel, forteller primus motor og daglig leder Audhild Årøen.

Fagerborg menighet driver reparasjonsverksted under slagordet; spar miljø og penger! -Ta med deg klær som trenger å bli reparert, og så hjelper vi hverandre så godt vi kan, står det innbydelsen. -Vi har verksted en torsdag i måneden, og det er blitt så populært at vi må ha en dagøkt og en kveldsøkt, forteller Marit Mjærum. Prosjektet er støttet med grønne midler fra bydel St.Hanshaugen.

Manglerud menighet har anlagt hage på kirketaket. I samarbeid med foreningen Bydel i bruk. Formålet er å redde bier og humler, som trenger en blomstrende matstasjon for hver 250. meter.

Fagerborg menighet arrangerer reparasjonsverksted der du får en hjelpende hånd til å reparere klær som har gått i stykker.

Sagene og Iladalen menighet selger produkter fra klosterhagen de har anlagt. I vinter mottok de "Grønn pris 2019". Foto: Helga Lindland.

En koloss til Guds ære

Av Olav Rune Bastrup

Grønland kirke 150 år

1, 5 millioner murstein var bestilt, men det viste seg å være for lite. Men med det som var til overs fra skolen og brannstasjonen, som alt var ferdig, holdt det akkurat. Budsjettet holdt også. 198 000 lød sluttsommen på. Da var det spart så hardt at samtidens dom ble heller nådeløs: «Tarvelig» og «armodslig i Udstyret», het det. Den opprinnelige bestillingen lød på 1900 sitteplasser. Det offisielle tallet ved innvielsen var 1380.

Grønland kirke ruver som en festning i en del av byen som alltid har vært sett på som de ubefestede bydel. Grønland hadde vokst nokså uorganisert frem ved den gamle bygrensen. Ett enkelt statistisk faktum sier alt om de sosiale kårerne: Da kirken ble bygget, var barnedødeligheten på over 50 prosent! Byggingen av skole, kirke og politi- og brannstasjon i et kombinert anlegg markerte samfunnets vilje til å sette sin autoritet igjennom og skape orden i kaos.

Arkitektstrid

Byggingen av Grønland kirke utløste en av de store kontroversene i norsk arkitekturhistorie. Striden stod mellom vinneren av konkurransen, Wilhelm von Hanno, og de øvrige konkurrentene, blant disse Heinrich Ernst Schirmer, som var von Hannos kompanjong. Etter Grønland kirke snakket de aldri mer med hverandre. Bakgrunnen er denne:

Von Hanno hadde 11 år tidligere, bare 23 år gammel, fått oppdraget med å fullføre Trefoldighetskirken. På grunn av hans ekstravaganse ble kirken tre ganger dyrere enn planlagt. I 1862 vant von Hanno konkurransen om Stortinget, men utkastet ble latterliggjort i pressen av bl.a. Bjørnstjerne Bjørnson. Etter mye frem og tilbake endte det med at Emil Victor Langlet fikk oppdraget utenom konkurranse. Konkurransen om Grønland kirke ble utlyst i 1864, og det var nå svært om å gjøre for von Hannos å vinne den. Han har gått langt i å innsmigre seg hos kommunale myndigheter, ikke minst var han ivrig etter å fremheve at hans utkast var det billigste. Formannskapskomiteen forlangte at de øvrige konkurrentene skulle plassere kirken i terrenget etter von Hannos plan. Dette nektet de. Samtidig gikk de til rettssak mot von Hanno og beskyldte ham for injurier. Saken endte med forlik, men resultatet av det hele var at von Hanno stod igjen som eneste kandidat, og hans utkast ble antatt.

150 år ble feiret med stor jubileumsgudstjenste, med biskop, 3 kor og mange venner av Grønland kirke.

Sosialt konsern

Grønlands mest populære prest gjennom alle tider, var utvilsom Johan Andreas Welhaven, dikterens bror. Han samlet full kirke hver søndag. Man forstod ikke så mye av hans intellektuelle prekener, men det var til oppbyggelse i seg selv bare å høre duen av ham, ble det sagt. Det var også Welhaven som i 1882 stiftet Grønland menighetspleie. Det skulle vokse til et sosialt konsern av anselig størrelse, og fungerte som en paraplyorganisasjon for et vidt forgrenet sosialt arbeid. 18 tonn brensel ble hvert år distribuert, i krigsårene ble det kokt 22 000 liter betasuppe hver uke takket være bistand fra Danske- og Svenskehjelpen. Den drev også feriekolonien Vestasol som hvert år tok imot et par hundre barn, utfartsstedet Brennakollen og ikke minst Grønland aldershjem. Mer enn tusen frivillige var engasjert. På det meste hadde menigheten 60 foreninger for ulike formål, den siste, «Aftenro», holdt stand til 1980. Søndagsskolen (den nest eldste i landet) hadde på det meste 900 medlemmer, mer enn 1000 barn ble i toppåret 1897 båret til dåp.

Dramatiske krigsår

Krigsårene ble svært dramatiske for Grønland menighet. Menighetens sokneprest, Lars Frøyland, lot seg utnevne til nazibiskop i Oslo, og menigheten hadde for øvrig to andre naziprester. Den ene av dem forvoldte stor skade bl.a. ved å stjele menighetens midler. Denne del av historien er utførlig omtalt i menighetens jubileumsskrift.

Dagens menighet

Etterkrigsårene førte til nedgang i folketall og forslumming av sentrum. Ved inngangen til 1990-tallet var menigheten på randen av å være et konkursbo. Da-

gens Grønland er resultat av smertefulle endringsprosesser. Menighetens oppgave har vært og er formidabel: å utvikle en ny identitet i et flerkulturelt samfunn. Langt på vei har menigheten lyktes med det. Den er i dag en pioner innenfor dialogarbeid og tiltrekker seg mennesker med svært ulik bakgrunn. Samtidig står vi overfor en virkelighet med skarpe skillelinjer mellom den ressurssterke befolkningen i Bjørvika og på Sørenga, og befolkningen på Tøyen, som har landets høyeste barnefattigdom. Menigheten som Grønland kirke huser i dag, er en minoritet i sitt eget område. Vår oppgave er ikke å bli størst igjen, men å være til stede i lokalsamfunnet på en troverdig måte.

Artikkelforfatter Olav Rune Bastrup er kantor i Grønland kirke.

Folkets ønskekonsert

The Final Countdown på orgel? Er det mulig? Javisst. Når folket selv får bestemme er det mye som er mulig. I forbindelse med Oslo Orgelfestival inviterte kirken til Orgelets Ønskekonsert. Publikum stemte frem sine favoritter via sosiale medier. Responsen var stor og kirken fullsatt. Konsertorganist Nils Henrik Asheim tok med seg konseptet fra Stavanger. Sammen med konferansier og orgelentusiast Øystein Bache presenterte han en grenseløs musikkopplevelse med kor, instrumentaler, solister og de dyktige kantorene Petter Amundsen og Gjermund Brenne.

Konferansier og NRK-profil Øystein Bache underholdt og musiserte på saxofon under orgelets ønskekonsert.

Kongelig besøk i kirken

I fjor fikk kirken i Oslo offisielt kongelig besøk ved to anledninger. I august valgte kongeparet vårt å markere gullbryllupet sitt med åpen gudstjeneste i Domkirken. Biskop Kari Veiteberg takket Kongen og Dronningen for alt de har gitt land og folk, og hun takket Gud for håpet, viljen, skaperkraften og kjærligheten som han har gitt dem.

Kongeparet ble tatt imot av daglig leder Audhild Årøen da de besøkte Sagene kirke i mai.

I mai var Kronprins Haakon og kronprinsesse Mette-Marit på besøk i Sagene bydel. Besøket ble, etter kronprinsparets ønske, avrundet i Sagene kirke der de ble presentert for Åpen Kirke og menighetens mangfoldige bidrag i lokalmiljøet. De ble møtt av norske flagg og festpyntede barnehagebarn utenfor kirken, og fikk høre orgelmusikk og korsang inne i kirken.

Kongeparet markerte gullbryllupet sitt i Domkirken sammen med barn, barnebarn, øvrig familie og det norske folk via tv-skjermen

Kirken sett fra himmelen

Et droneblikk over Torshov kirke.
Foto: KfiO luftfoto.

-Det går an å ha det moro på jobb, sier Finn Brager Larsen. Han er ansatt i fellestrådet bygg- og anleggsavdeling. En av oppgavene er å fly droner over kirketakene for å avdekke lekkasjer, løse takstein og ødelagte takrenner. -Med det vedlikeholdsetterslept vi har i Oslo, er det nok å gjøre, forteller Finn.

-Jeg fikk idéen om å bruke droner for fem-seks år siden. Responsen var litt lunken, så da var det bare å ta saken i egne hender, sier Finn. Han kjøpte inn sin egen private drone og filmet taket på Vestre Aker kirke. -Jeg kunne dokumentere løse skiferplater og hull i takrenner. Da våknet ledelsen, vet du. Vi kjøpte inn drone med ordentlig varmesøkende kamera som avslører både luft- og vannlekkasjer, kan Finn fortelle.

Droner sparer penger

-Kirkelig fellestråd i Oslo er så vidt jeg vet eneste fellestråd som bruker droner, sier Finn Brager Larsen. -Vi sparer mye penger på det. Før måtte vi leie inn svære kranbiler med to-tre mann for å komme opp på kirketakene, og det var ikke sikkert at de kunne finne alle løse taksteiner. Nå holder det med en mann med en drone. Etterpå kan han sitte i ro og mak foran

skjermen å finne det vi leter etter, forklarer Finn og fortsetter: -Her forleden fløy jeg dronen over Ellingsrud og Furuset kirker. Det var ingen ting i takrennene der, og det var unødvendig å bestille dyr lift.

Bilder til både nytte og glede

Finn Brager Larsen er godkjent droneoperatør med blant annet kurs i nærflyvning i sentrum og e-eksamen fra Luftfartstilsynet. Foreløpig er han den eneste i fellestrådet som betjener dronene, men flere skal på kurs i 2019. -Dronene hjelper oss til å utføre et sikkert og effektivt vedlikehold. Tanken er at vi også kan levere tjenester til andre fellestråd, eller de som måtte ønske å få gode bilder tatt med drone. Kanskje noen vil være interessert i kule bryllupsbilder tatt fra oven? undrer Finn.

En drone har avslørt en sprekke i stenkorsset på Grefsen kapell. Foto: KfiO luftfoto.

Finn Brager Larsen i bygg- og anleggsavdelingen demonstrerer en drone for en fascineret kirkeverge, Robert Wright.

Torshov og Hasle blir som nye

I 2019 har fellestrådet store rehabiliteringsprosjekter på Torshov og Hasle kirker. -Vi bruker dronene mye både før, under og etter sånne omfattende arbeider, forteller bygg- og anleggssjef Torbjørn Borgen. Utvendig rehabilitering av Torshov kirke ble igangsatt i 2018. Kommunen gav en øremerket ekstrabevilgning over to år. -I 2019 tar vi kirken innvendig, forklarer Borgen.

Fra oljefyring til bergvarme

-Torshov hadde oljefyring, og nå er vi i ferd med å installere bergvarme. Vi håper å kunne bytte ut oljefyrene i Ullern, Røa og Ris også, og vi søker om det på 2020 budsjettet. I år hadde dessverre ikke kommunen råd til å prioritere det, konstaterer Borgen.

Universell utforming

-Hasle kirke klarer vi å rehabilitere med de faste investeringsmidlene. Alle 2019-pengene går dit. Vi er stort sett ferdig utvendig og begynner innvendig nå med å

Dronen har bidratt til rehabilitering av Hasle kirke (t.v.) og funnet en blomst på taket til Frogner. Foto: KfiO luftfoto.

skifte vinduer og installere heis for å sikre universell utforming, forklarer Torbjørn Borgen.

Oslo får minst av de store byene

Kirkeverge Robert Wright er fortvilet over det store og økende vedlikeholdsetterslepet i Oslo. -Mye ressurser går for eksempel til å hindre ras fordi det ikke finnes snefangere. Isolasjonen er så dårlig at varmen går opp og lager is i takrennene. I enkelte kirker er det så ille at det er på grensen til forsvarlig drift, medgir kirkevergen. -Hadde vi bare fått like store bevilgninger per kirkemedlem som i Bergen, Trondheim og Stavanger. Men vi gleder oss over at Frogner kirke er blitt så fin, og nå skal vi snart i gang med å utbedre Grefsen gravkapell, forteller Wright og Borgen.

Kjersti Opstad blir bare kalt «Kirke-Kjersti» etter sin berømte kirkesafari, der hun besøkte en ny kirke hver uke – i et helt år.

Èn kvinne, 52 kirker, ett år

-Flere hadde gått i kirken hvis de visste hva som foregikk der, konstaterer Kjersti Opstad, bedre kjent som Kirke-Kjersti.

-Den kirken jeg vokste opp med på nordvestlandet har jeg ikke møtt i Oslo. Her er det mer åpent. Jeg trenger det åpne kirkerommet, innrømmer Kjersti, som i vår utgir bok om kirkebesøkene i hovedstaden.

Journalist og blogger Kjersti Opstad hadde ikke gått i kirken på mange år, da hun fikk en idé: -Jeg skal besøke og skrive om en ny kirke hver uke et helt år. Så får jeg se om jeg får bekreftet mine fordommer. Redaktør Vegar Velle i nettavisen Vårt Oslo tente straks på ideen. -Han ville jeg skulle gi kirkene terningkast, men det var jeg ikke med på, sier Kjersti. -Jeg ville skrive om mitt møte med kirkene på vegne av meg selv, det skulle være et åpent og veldig ærlig prosjekt.

Det hele startet i Rødtvet

Vi møter Kjersti Opstad i Rødtvet kirke, der det hele startet. Den første av 52 kirker. Valget var ikke tilfeldig, Kjersti bor i soknet. Kapellan i Grorud menighet, Anne Berit Evang ønsker oss velkommen til en prat, og Kjersti begynner å fortelle: -I Rødtvet var jeg med på Hellig Tre Kongers-fest med masse barn. Jeg var ikke i målgruppen, men det var en flott opplevelse.

En hemmelig kirkeskatt

Kjersti har alltid vært opptatt av arkitektur. -Det er så mange vakre kirkebygg, og nå har jeg fått en favorittarkitekt; Harald Bødtker. -Han har tegnet blant annet Grorud og Ullern. Den nyoppussede Paulus er også nydelig, og Fagerborg, der jeg var på yoga-gudstjeneste, er skikkelig kul. Den største og kanskje hemmeligste kirkeskatten må være Capella Johannea i Majorstuen kirke med veggmalier av Per Vigeland. Det var som å bli tatt med til Sør-Europa. Areopagos inviterte til meditativ kveldsmesse, og der følte jeg at jeg hadde funnet den delen av kirken som kan være min, erkjenner Kjersti.

En klok 92-åring i Tonsen

-Jeg har møtt så mange hyggelige mennesker, forteller hun begeistret. I Groruddalen er de veldig interessert i hvem du er, og du kan lett havne i en komité. Kapellan Anne Berit ler og kjenner seg igjen. Hun vil gjerne ha med Kjersti til å arrangere meditasjonssamlinger i Rødtvet. Kjersti er ikke helt uvillig. -La oss snakke om det, smiler hun. -Et av de flotteste møtene hadde jeg på kirkekaffe i Tonsen kirke, der traff jeg verdens mest interessante mann på 92 år. Og jeg som hadde

vært redd for å gå på kirkekaffe! 92-åringen sa at det beste med Den norske kirke er at den rommer så mange ulike syn at man alltid vil møte noen man er uenig med, forteller Kjersti.

Kirken må ta vare på mennene

-Det fins ingen typisk kirkegjenger. Men en ting slår meg; det virker som kvinnene har overtatt styringen. Så der trenger man ikke å pushe så mye som man har gjort. Kirken må ta vare på mennene også, oppfordrer feministen Kjersti Oppstad.

Mer behov for stillhet enn prat

-Å lese Kjerstis "kirkeanmeldelser" har vært nyttige tilbakemeldinger, innrømmer Anne Berit Evang. -Jeg har tenkt mye på hvordan vi skal få gudstjenesten til å være for alle, sier hun. Da er Kjersti raskt frempå: -Kanskje kirken skal gi opp den «hele-menigheten-samles-på-søndag-drømmen»? Når jeg går i kirken har jeg mer behov for stillhet enn for prat, sier hun. Så tenker hun seg om litt: -Samtidig er jeg veldig glad i prekenen.

Sitte-og-stå-leken

Kjersti Opstad opplever at hun har blitt en erfaren kirkegjenger. -Jeg har lært meg sitte-og-stå-leken. Bevegelser og ord sammen gir faktisk mening, men det må gi en følelse av ro og ikke en redsel for å gjøre feil. Det var fint å besøke en gresk-ortodoks kirke. Der var det så mye bevegelser at selv ikke presten klarte å følge med, ler Kjersti. -Og de hadde mye bedre brød til nattverden, det smakte kanel, forklarer hun.

Kaos og karneval

Kjersti er ikke spesielt glad i salmeboken. -Mange av salmene er fine, men man rekker ikke å slå opp i boka før halve salmen er sunget. Og hvor skal man gjøre av den, hylla på benken foran er jo alt for smal? I Sinsen kirke hadde de tekst på skjerm, det var bra. Der var det for øvrig karneval og kaos, det likte jeg, smiler Kjersti.

Kirken er blitt relevant

-Dere i kirken må bli flinkere til å fortelle hva kirken er, at den ikke er som i 1950. Folk går til buddhistene for å meditere, de vet ikke at det er rom for det i kristendommen. Mye av det som står i media ødelegger for kirken, de er bare ute etter konfliktstoff. Nå har jeg erfart at kirken faktisk er opptatt av det jeg og mine venner er opptatt av, mener Kjersti.

Tilgivelse og kjærlighet

-Langfredag var jeg på korsvandring i Oslos gater med biskop Kari Veiteberg. Vi stoppet opp utenfor Trefoldighetskirken, og biskopen ba om tilgivelse for alle overgrep gjort i religionens navn. -Gi oss visdom og kjærlighet slik at vi ikke støter noen mennesker bort fra troens fellesskap, ba Veiteberg. -Oi. De mener det, denne kirken kan jeg like, tenkte Kjersti Opstad.

Kjersti Opstad har testet mange kirker, uten å sette terningkast. Men hun har to yndlingskirker, Grorud og Ullern.

Flere kirker å oppdage

-Du er velkommen tilbake, smiler Anne Berit Evang. Kjersti tar gjerne imot invitasjonen, selv om det ikke har blitt like mange kirkebesøk i 2019 som året for. -Det er fremdeles kirker jeg ikke har besøkt. Romsås for eksempel, den vil jeg gjerne se, sier Kjersti. -Det skal vi ordne, lover Anne Berit.

Kjersti Opstad er nysgjerrig på kirken og alt som hører den til, og kapellan Anne Berit Evang forklarer gjerne.

Prester om kropp og sjel

Vi har valgt å kalle årets magasin Kirken i Oslo - for kropp og sjel. Flere menigheter i Oslo forteller at de har aktiviteter som spenner fra trening til sanselighet.

Vi har stilt noen av prestene våre følgende spørsmål:

1. Trener du?
2. Bør kirken ha større fokus på en sunn kropp?
3. Hva legger du i uttrykket "en sunn sjel i et sunt legeme"?

Foto: private bilder

Anne Berit Evang

kapellan i Grorud menighet

1. Litt yoga og styrketrening når kalenderen tillater det. Jeg har forøvrig tre barn som holder meg i aktivitet og er glad i å bruke marka og fjellet til både gåturer, løping og skigåing.
2. Jeg tenker det er nok av andre aktører som har det fokuset. Kanskje kan kirken ta litt mer på alvor at vi er og har kropp i kirkerommet og i gudstjenestene? Og at noen kropp er mindre enn andre og trenger å bevege mer på seg?
3. At vi er hele mennesker, at det bør være en slags balanse, mellom stillhet og aktivitet, åndelig og fysisk påfyll. At vi trenger begge deler for å ha et godt liv. Jeg heier på «stillhetsarbeid», å bruke tid på å vende fokus innover.

Anders Mikalsen

kapellan i Fagerborg menighet

1. Ja. Svømming, ski og sykling.
2. For stort fokus på sunn kropp kan fort bli usunt. Jeg vet ikke om kirken skal begynne å formane til sunnhet, men en sunn kropp skaper trivsel og velvære. Dette tenker jeg det er viktig at arbeidsgiverne legger vekt på for eksempel ved å tilby gode, helsebringende avtaler for ansatte.
3. Dersom ett lem lider, lider hele mennesket. Det gjelder på fellesskapsnivå og individnivå. Kanskje vi kan utvide dette med å si at sjel og kropp også kan påvirke hverandre positivt eller negativt. Vi er hele mennesker.

Gunnhild Nordgaard Hermstad

kapellan i Nordberg menighet

1. Ja
2. Som kirke kan vi si noe om gleden over å ha fått en kropp vi kan bruke og som virker, men kirkens teologi må også romme erfaringer av sykdom og kroppslig smerte. Når vi snakker om det å ha kropp og helse, må vi ha plass til mer enn det sunne og friske.
3. For meg handler det om å forholde seg godt til den kroppen en har – med de muligheter og begrensninger som ligger i den. Det kan bety å leve med kronisk sykdom eller pushe fysiske grenser på trening. Det kan bety å unne seg gode kaker på en tirsdag eller velge grovbrød på en onsdag. Det handler om å leve så godt som mulig som helt menneske.

Bendik Baasland

vikarprest i domprostiet

1. Ja, jeg trener noen ganger i uken. I tillegg spiller jeg både fotball og basketball.
2. Kirken bør ha et større fokus på sunn kroppslighet. De fleste praksiser vi løfter fram i kirken er lite preget av kroppslige uttrykk. Mange bærer også med seg en teologi som er til kroppens ugunst, og jeg tror Paulus' omtale av «kjødet» ofte er misforstått.
3. At vi er hele mennesker som ikke kan reduseres til én del av vårt vesen. En dualistisk forståelse av mennesket står i fare for å neglisjere enten sjel eller legeme, så derfor ser jeg på uttrykket som et forsøk på ivareta meg som et helt menneske.

Kari Veiteberg
biskop i Oslo

1. Ja
2. Eg har registrert at menigheter har gå- og turgrupper. Og frukt og grønt til kirkekaffe. Det er gledelig!
3. Kirka har kanskje vore vel opptatt av sjela til fortrenghet av kroppen. I Bibelen er det to sider av samme sak. Det er det for meg også.

Eva Klokke
kapellan i Skøyen menighet

1. Ja, men mest gjennom tur- og friluftsliv.
2. I Skøyen kirke har vi leietagere som arrangerer Yogakurs, vi har speidergrupper som er mye ute på tur, og et dansstudio i kjelleren der 100-150 barn er inntatt hver dag, for å nevne noe. Vi ser verdien av at vår kirke også er et sted hvor mennesker er i bevegelse og bruker hele seg, uansett funksjonsnivå. Skal kirken ha et annet eller større fokus på sunn kropp, er det nødvendig å innholdsbestemme hva vi legger i ordet sunn.
3. Jeg har vokst opp i KFUK-KFUM med tanken om ånd, sjel og legeme, så mine tanker går mest i retning av å ta vare på hele mennesket.

Silje Kivle Andreassen
sokneprest i Holmlia menighet

1. Min favoritt treningsaktivitet er å gå langrenn fordi jeg liker kombinasjonen av å være ute i naturen, ha det gøy, kjenne følelse av «flyt» og mestring.
2. Det er mange krefter i vår tid som har fokus på kropp, og dessverre er mye av det direkte usunt. For å oppleve god livskvalitet tror jeg det er viktig å ha det godt i kroppen sin. Jeg tror det går an å legge til rette for et sunt kroppsfokus og samtidig gi folk anledning til å være i aktivitet og spise sunt.
3. For meg betyr det at både kropp, sjel og ånd må bli tatt vare på. Å ha det godt i kroppen sin er viktig for et sunt sjelsliv og et sunt åndelig liv.

«Vi må ta et større personlig ansvar for Kirkens økonomi»

-Fellesrådet skal bli en enda bedre støtte for lokalmenighetene, sier Eilev Hegstad, nyvalgt leder av rådet. –Og jeg tror vi kan bli flinkere til å vise frem det fantastiske tilbudet, og de meningsskapende felleskapene vi har i Kirken i Oslo, mener Eilev.

Eilev Hegstad representerer Bøler menighet i fellesrådet. De siste tre årene har han også vært Søndre Aker prosts medlem av Hovedkomiteen. I høst ble han valgt til leder etter at Jørn Lemvik fra Ellingsrud og Furuset menighet ba om avløsning. –Jeg skal bidra med den kunnskapen jeg har og organisasjons- og ledererfaringen fra mine år i Kristelig Folkepartis Ungdom, lover Eilev.

Kirkemusikken har vært viktig

Kirken har vært en viktig del av Eilevs liv fra barndommen av. –Jeg deltok på gudstjenester, leste barnebibelen og ba kveldsbønn, forteller Eilev: –Kirkemusikken har vært viktig for mitt møte med Gud. I mange år sang jeg i domkirkens guttekor. Da kona og jeg flyttet til Bøler var det naturlig å engasjere seg i lokalmenigheten, og jeg stilte til valg til menighetsrådet.

Kirken og økonomien

–I likhet med resten av samfunnet kommer kirken til å merke eldrebølgen. Den vil ha påvirkning på hvor

Fellesrådet har fått en ung og engasjert leder i Eilev Hegstad (27).

mye penger det offentlige har til rådighet. Jeg tror vi må regne med å ta større personlig ansvar for økonomien i lokalmenighetene. Men jeg forventer også at kommunen ser hvilken rolle kirken i Oslo har i mange menneskers liv.

Kirke for vår tid

Den nyvalgte lederen er opptatt av å utvikle det gode samarbeidet med bispedømmerrådet. –Vi må få til en felles arbeidsgiverlinje slik at det blir enklere å planlegge og se helheten. Kirken har en kontinuerlig utfordring i å formidle frelsesbudskapet på en måte som oppleves relevant i menneskers liv. Vi må utvikle oss, ha rom for mangfold, og vurdere hvordan vi best kan være kirke for vår tid, avslutter Eilev Hegstad.

Fakta

Eilev Hegstad har mastergrad i statsvitenskap og arbeider til daglig som politisk rådgiver i Oslo Krfs bystyregruppe. Hans interesser er teologi, fotball og baseball. Den nye fellesrådslederen har blant annet spilt på det norske landslaget i baseball, og ser betydningen av en sunn sjel i et sunt legeme.

Vår nye fellesrådsleder har vært på landslaget i baseball.

Finn din representant i fellesrådet!

Alle menighetsråd i Oslo velger en representant til kirkelig fellesråd. I høst er det menighetsrådsvalg, så 2019 er det siste året av fire for dette fellesrådet. I årsmagasinet for neste år vil du nok finne mange nye fjes på denne siden.

Nytt for året er at Jørn Lemvik, fra Ellingsrud og Furuset menighet, har

trukket seg som leder etter tre år. Nyvalgt leder er Eilev Hegstad fra Bøler. Du kan lese et eget intervju med Eilev på side 27. Liv Marit Dørum fra Skøyen er gjenvalgt som nestleder.

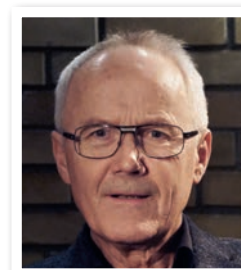
Fellesrådet fordeler mellom menighetene de pengene kommunene bevilger til kirken. Rådets viktigste oppgaver er å ta vare på byens 65 kirkebygg og være arbeidsgiver for 284 ansatte fordelt på 182 årsverk.

Bøler
Eilev Hegstad, leder

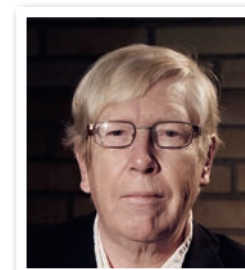
Lambertseter
Borgny Vestli

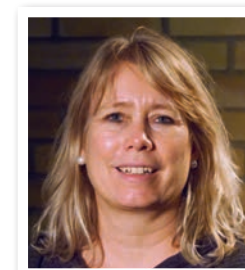
Nordstrand
Gunnar Kvalvaag

Sagene og Iladalen
Øyvind Bergøy
Pedersen

Tonsen
Torstein Winger

Vålerengen
Karianne Jaabæk

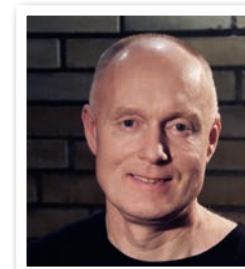
Ljan
Thor-Arne Prøis

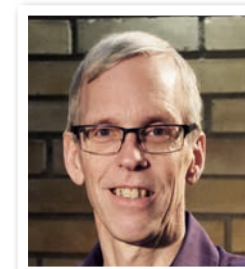
Oppsal
Marianne Næss
Selle

Sentrum og St.Hanshaugen
Knut Guldbrandsen

Torshov og Lilleborg
Olav Grøttum

Østre Aker og Haugerud
Sigmund Gulliksrud

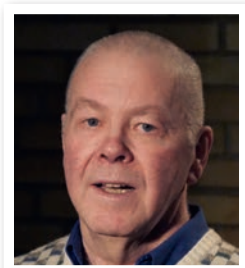
Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker
Merete Hallen

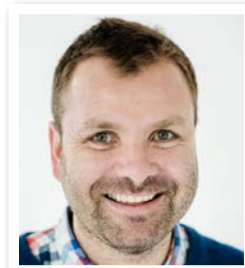
Ellingsrud og Furuset
Jørn Lemvik

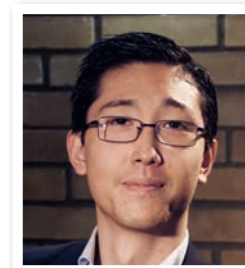
Gamlebyen og Grønland
Victoria Liedbergius

Hasle
Alf Knutsen

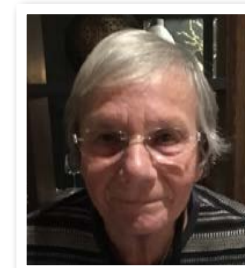
Høybråten, Fossum og Stovner
Trond Munkejord

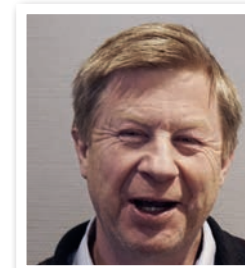
Manglerud
Benjamin Aargaard
Bornø

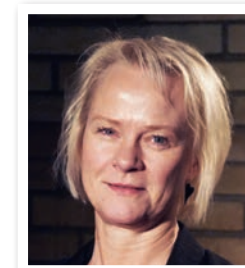
Paulus og Sofienberg
Oddvar Kolset

Sinsen
Ragnhild Myklebust

Ullern
Stig Asplin

Domkirkerådets representant
Karen Eldbjørg Toven

Bekkelaget og Ormøy
Gunn von Trepka

Fagerborg
Jostein Vevatne

Grefsen
Ole Herman
Fisknes

Hauketo-Prinsdal
Torleif Månsson

Kampen
Geir Magnus
Walderhaug

Maridalen
Gunstein Hansen

Ris
Andreas Seierstad

Skøyen
Liv Marit Dørum
nestleder

Uranienborg
Ole Tørklep

Bystyrets representant
Mina Finstad Berg (SV)

Bygdøy
Ola Kvisgaard

Frogner
Kaare Framstad

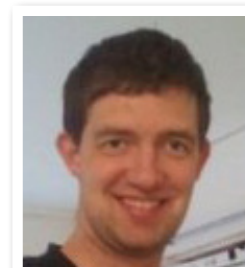
Grorud
Ingebjørg Skjelvik

Holmlia
Dag-Eirik Lannem

Klemetsrud og Mortensrud
Kjell Karlsen

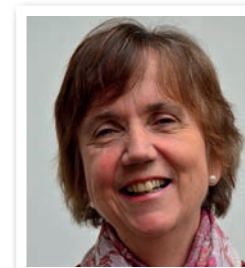
Nordberg
Karl Georg Øhrn

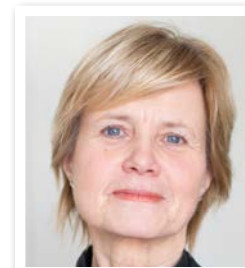
Røa
Guro Margrethe
Mollnes

Sørkedalen
Tore Berger

Voksen
Randi Selmer

Biskopens representant
Anne-May Grasaas

Østmarkskapellet ble innviet i 1957, og har siden vært til glede for ski- og andre turgåere.

«Folkehelse gir sjelefrelse»

rettet mot dem som i følge ligningsprotokollen hadde mest å gi. Det var særlig grosserere, skipsmeglere og annet forretningsfolk på Nordstrand som bidro. Etter hvert ble lag av speidere og andre ivrig med, og det kom også bidrag fra kommunen.

Uten ildsjelene ingen kapeller

Helt fra sokneprest Bastiansen og menighetslemmer i Vålerenga og Kampen tok initiativet til å få reist kapellet på 30-tallet, er det mange frivillige som har gjort en enorm innsats. Alle man snakker med i dag trekker frem Jan Ørnulf Melbostad. Han er leder av styret og spiller orgel så godt som hver søndag gjennom hele året. Uten ildsjelene som han, hadde det ikke vært noe kapell. –Østmarkskapellet er et felles ansvar og et verdifullt supplement til våre mange kirker, konkluderer prost Eigil Morvik i Søndre Aker prosti.

Det er søndag formiddag, og sollyset trenger frem mellom tette furutrær syd for hovedstaden. Fra høyden øst for Rundvann kan du høre kirkeklokker. Turgåere legger ut fra Grønmo, Rustadsaga og Østmarkssetra. Via Nøkle vann eller Sølv-dobla er de på vei til sportsgudstjeneste i Østmarkskapellet.

Mange lag og kor bruker kapellet til leirsted og bidrar til mange fulle gudstjenester. Her deltar ungdomskoret på St. Sunniva skole.

Hver søndag gjennom hele skoleåret, til fots eller på ski, finner mer enn 3000 Oslo-folk veien til gudstjeneste i det vakre skogskapellet. Ungdomsklubber, kor og speidere har kapellvakt fra fredag til søndag og står for vaffelsalg og alt det praktiske. I ukedagene er det ofte skoleklasser eller andre lag og foreninger som befolker kapellets 25 sengeplasser.

Felleskap i naturen

Østmarkskapellet er en stiftelse som drives av menighetene i Søndre Aker prosti i samarbeid med KFUK-KFUM. –Vi er takknemlige for alle som organiserer gudstjenester, vedlikeholder bygget og sikrer at kapellet kan bestå, sier prost Eigil Morvik. –Det er flott hvordan barn, unge og voksne får oppleve fellesskap, lek, natur, alvor og glede når de kommer til kapellet, mener prosten.

Øst måtte ikke være dårligere enn vest

–Folkehelse er sjelefrelse, slo Oslobiskop Johannes

Smemo fast da kapellet ble innviet i 1957, og lanserte med det et slagord som sa noe om filosofien bak virksomheten. Det var sokneprest Alf Bastiansen i Kampen menighet som allerede på 30-tallet stod i bresjen for å få reist et kapell i Østmarka. Nordmarkskapellet var reist i 1932 for vestkantfolket. Man måtte ikke være dårligere i øst.

Guds ord for de sportsinteresserte

Det ble gitt ut et jubileumshefte til kapellets 50-års jubileum. Og der står det mye interessant. På østkanten hadde ikke alle ski, så Østmarka ble før krigen mest brukt på sommeren. Man fant en tomt til kapellet som lå lagelig til for folket på Bekkelaget og Nordstrand, for der gikk man på ski. I referatet fra det første møtet i kapellkomiteen står det: "...et kapell i det store sportsterrenget er høyst ønskelig, idet så vel sportsungdommen som eldre sportsinteresserte, unndras å høre Guds ord forkynt på grunn av tidens store trang for det sportslige liv...».

Dugnad og innsamlingsaksjoner

I årene etter krigen ble det holdt sportsandakter på kapelltomten. Man hadde lite penger, men dugnadsinnsatsen var stor. Særlig ungdommer var med som sjauere og håndlangere, og bar byggematerialer inn i skogen. Innsamlingsaksjonen de første årene ble spesielt

Fritidsbruken av Marka økte kraftig på 20- og 30-tallet, og skapte behov for sportskapeller. Her fra det tidligere serveringsstedet Gullsmeden, like ved Østmarkskapellet.

Fakta

I turområdet rundt Oslo finner du også to andre sportskapeller. Nordmarkskapellet ble bygget i 1932 og ligger 6 km fra Frognerseieren t-banestasjon. Hver søndag er det sportsandakter, i tillegg er det kafé og leirsted. I Nittedal kommune finner du Lillomarkskapellet fra 1965, med gode adkomstveier fra Grorud og Ammerud. Kapellet er hovedsakelig i bruk som leirsted for ungdommer. Det er frivillig innsats og gaver som er grunnlaget for driften av kapellene i Nordmarka og Lillomarka. De eies og drives av Norges kristelige student- og skoleungdomslag.

Skøyen menighet vil snart oppleve en annerledes dåpsgudstjeneste når danseskolen Step Studio inntar kirkegulvet.